

บทที่ 1

บทนำ

ลำไยเป็นไม้ผลเขตร้อน มีถิ่นกำเนิดในบริเวณที่ราบต่ำของประเทศอินเดีย ศรีลังกา พม่า และทางตอนใต้ของประเทศจีน (เกติณี, 2546) ลำไยเป็นพืชเศรษฐกิจของประเทศไทย จัดเป็นไม้ผลที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจอันดับหนึ่งของภาคเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่งจังหวัด เชียงใหม่และลำพูน ผลผลิตของลำไยสามารถส่งออกจำหน่ายยังต่างประเทศทั้งผลสดและ ผลอบแห้ง ผลแช่แข็ง และผลบรรจุกระป๋อง และมีแนวโน้มว่าจะมีการส่งออกเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะ อย่างยิ่งผลอบแห้ง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงพาณิชย์ได้จัดให้ลำไยเป็นไม้ผล ยอดเยี่ยมชนิดหนึ่งของประเทศไทย (พงษ์ศักดิ์ และคณะ, 2542) ลำไยกะโหลกเป็นพันธุ์ที่นิยม ปลูกกันมาก เพราะผลใหญ่ เนื้อหนา และมีรสหวาน พันธุ์ที่มีการส่งเสริมให้มีการปลูกกันมากใน ปัจจุบันมีอยู่ 4 พันธุ์ คือ คอ หัว สีชมพู และเขียวเขียว แต่เนื่องจากลำไยเป็นพืชผสมข้าม โดย ผสมข้ามดอกภายในต้นเดียวกันและผสมข้ามต้น (พาวิณ, 2543) รวมทั้งการขยายพันธุ์โดยใช้เมล็ด (Ramingwong and Chiewsilp, 1994) สาเหตุเหล่านี้ทำให้เกิดความหลากหลายทางพันธุกรรมของ ประชากรลำไย นอกจากนี้การปลูกในสภาพแวดล้อมที่ไม่เหมือนกัน ทำให้ลักษณะที่แสดงออก บางอย่างแตกต่างกัน หรือมีข้อพิพาททำให้การเรียกชื่อพันธุ์สับสน เกิดความไม่มั่นใจในความถูก ต้อง ทำให้เกิดปัญหาในการจำแนกหรือบ่งบอกชื่อสายพันธุ์ (สัมฤทธิ์, 2523)

ลำไยพันธุ์คอเป็นพันธุ์หนึ่งที่มีหลายสายพันธุ์ ทำให้เกิดความสับสนในการเรียกชื่อ ลักษณะทั่วไปของลำไยพันธุ์คอ เป็นพันธุ์ที่เจริญเติบโตได้ดีโดยเฉพาะในดินที่อุดมสมบูรณ์ และมีน้ำพอเพียง ทนแล้ง และทนน้ำได้ดีปานกลาง จัดเป็นพันธุ์เบา คือ ออกดอกและเก็บเกี่ยวผล ก่อนพันธุ์อื่น ออกดอกช่วงปลายเดือนธันวาคมถึงมกราคม เก็บเกี่ยวช่วงเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม ทำให้ได้ราคาดี เป็นที่นิยมของคนในตลาดภายในและภายนอกประเทศ สามารถจำหน่ายทั้ง ผลไม้สด และแปรรูปเป็นลำไยกระป๋อง และลำไยอบแห้ง (พาวิณ, 2543)

การจำแนกพันธุ์ทำได้หลายวิธี การศึกษาลักษณะทางสัณฐานวิทยา ทำโดยการสังเกต ลักษณะโครงสร้างส่วนต่างๆ ของพืช เช่น ลำต้น ใบ ดอก ผล และเมล็ด เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ ในการจำแนกพืช โดยพืชที่สืบเชื้อสายมาจากต้นเดียวกัน ย่อมมีลักษณะโครงสร้างที่คล้ายคลึงกัน (เสนาะ, 2528) ในปัจจุบันมีการศึกษาทางชีวเคมี เป็นการศึกษาชนิด ตำแหน่ง และรูปแบบของ เอนไซม์ในพืช โดยใช้เทคนิคอิเล็กโทรโฟรีซิส ซึ่งสามารถตรวจสอบความสัมพันธ์ทางพันธุกรรม ระหว่างสายพันธุ์ของพืชชนิดเดียวกันหรือต่างพันธุ์กัน (เพิ่มพงษ์, 2531 ; ขวนพิศ, 2538) และอีก

วิธีหนึ่งคือการศึกษาด้านเซลล์พันธุศาสตร์ เป็นการศึกษำำนวนและรูปร่างของโครโมโซม (อดิศร, 2539) ดังนั้นงานวิจัยเรื่องนี้จึงนำวิธีการ และเทคนิคทั้งสามส่วนมาใช้เป็นแนวทางในการ จัดจำแนกลำไยสายพันธุ์คอที่มีชื่อเรียกต่างกัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อนำลักษณะทางสัณฐานวิทยา เซลล์พันธุศาสตร์ และอิเล็กโทรโฟรีซิสมาใช้ในการ จำแนกลำไยพันธุ์คอ และหาความสัมพันธ์ของลำไยพันธุ์คอสายพันธุ์ต่างๆจากข้อมูลที่ได้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย

สามารถเปรียบเทียบลำไยพันธุ์คอด้วยลักษณะทางสัณฐานวิทยา เซลล์พันธุศาสตร์ และอิเล็กโทรโฟรีซิส นอกจากนั้นยังได้ข้อมูลเพื่อเสริมงานทางด้านอนุกรมวิธาน และข้อมูล พื้นฐานสำหรับงานด้านปรับปรุงพันธุ์ของลำไย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved